

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Beeskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatalt:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybeeskerek, 1898.

TORONTAI

POLITIKAI NAPILAP

Felölös szerkesztő: Dr. Bujger Lajos.

XXVII. évfolyam, 49. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ——— 12.
Félévre ——— 6.
Negyedévre ——— 3.
Egy órára ——— 1.
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivataltban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés-
irodáknál.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünnepnapok kivételével.

Szerda, március 2.

Bosnyák önkormányzat.

Budapest, március 1.

Lehetetlen elégszer ismételnünk, meny-
nyire érdeklődésünk fekszik Magyarországnak,
hogy a közvélemény minél inkább megis-
merje Bosnyákországot és a Hercegovinát.

Az állam folytonosan azon igyekezik,
hogy a magyar ipart és kereskedelmet
térfigyelésre buzdítsa a Keleten, s töl-
telhetőleg fáradozik ennek előmozdításán.
Ez az anyagi kifejezése Magyarország
keleti missziójának. Van azonban ennek
politikai és kulturális oldala is, a melynek
betöltését szintén nem szabad szem elől
tévesztenie a magyar intelligenciának.

Amikor kézzelfogható, milyen fontos
reánk nézve békés eszközökkel való biz-
tosítása befolyásunknak a Keleten, akkor
majdnem szószaporítás színében tűnik föl,
ha a figyelmet Bosnyákországra és a
Hercegovinára igyekezünk terelni.

Hogyan, a kormányzatunk alatt álló,
tehát számunkra legkönnyebben hozzáfér-
hető ezekben a szomszédos keleti orszá-
gokban a hivatásunkat nem ismeri a ma-
gyar közvélemény, üzleti, iparos és ke-
reskedelmi világ? Nem dolgozik teljes
erővel azon, hogy a magyar érdek ér-
vényesüljön gazdasági, politikai és kul-
turális téren? Sajnos, tagadólóg kell vála-
szolnunk ezekre a kérdésekre. Ahelyett,
hogy mindjárt a megzárás után teljes
erővel rávetve magunkat ezekre az or-
szágokra, bebizonyítottuk volna, hogy a
Keleten bennünket illet meg a domináló
szerep, háttérbe vonultunk és még mindig
bizonyos idegenkedéssel állunk szemben
Bosnyákországgal. Hogy azután lelkiisme-
retünk szavát megnyugtassuk, időről-időre
jórészt alaptalan és indokolatlan rekrimi-
nációval próbáljuk elhárítani magunkkal,
hogy mi egészen ártatlanok vagyunk
benne, ha mások foglalják el a tért, ahon-
nan mi elmaradunk.

Könnyen jöhet idő, amikor ez a mu-
lasztás súlyosan megboszulja magát. Ne
engedjük bekövetkezni ezt a kellemetlen
ébredést; inkább dolgozzunk gazdasági és
kulturális erők felhasználásával, hogy ez
az idő készületlenül ne találjon.

Első feladat természetesen az ország
megismerése. Es ismereteink hiányosak
maradnának, ha tudomást nem vennénk
a most létesített, Bosnyákország és a Her-
cegovina egész belső életére nézve mélyre-
ható jelentőséggel bíró reformról.

Ez a községi autonomia meghonosítása.

Tudvalevőleg több oldalról régóta sür-
getik, hogy Bosnyákország és a Hercego-
vina önkormányzatot kapjanak. Ugy el-
méletileg nagyon szép kívánság. Gyakor-
lati kivitele elé azonban jelentékeny ne-
hezségek gördülnek. A lakosság politikai
éretlensége, kulturális elmaradottsága, a
török hódoltság alatt lábrakapott fölfogás
az államhatalomról és a hatóságokról, az
alkalmatlan közegek hiánya, főképen pe-
dig az egész világnézetnek nagy külömb-
sége, amely elválasztja egymástól a Kele-
tet és a Nyugatot, biztos veszedelem a
nyugateurópai intézményeknek átültetése
a Keletre akklimatizálás nélkül. Számos
keleti ország sorsu történeteket mesél-
het erről.

Feladata magasztalan álló kormány-
zatnak mindezekkel a körülményekkel
számolnia kell, ha üdvös eredménnyel
akar előrehaladni az ország ujjaferemté-
sének nevezetjén. Hogy a bosnyák herce-
govinai kormányzat ezt el nem mulaszt-
otta, arra bizonyosság reformmunkájának
örvendetes sikere minden téren.

Hogy az országos kormány most rá-
szánta magát arra, hogy a községi auto-
nomia megalkotásával jelentékeny lépést
tegyen a bosnyák önkormányzat felé —
a tapasztalás alapján — ebből azt kell
következtetnünk, hogy a husz esztendő-
oszták-magyar kormányzat megfelelőleg

elő tudta készíteni a talajt ehhez a re-
formhoz; hogy a lakosság immáron meg
tudja érteni a községi önkormányzat cél-
ját és horderejét, s egyszersmind ki tudja
állítani a megfelelő embereket az auto-
nomia kezeléséhez.

A bosnyák községi autonomia ezek
szerint Bosnyákország és a Hercegovina
jelentékeny előrehaladásának jele.

Hatvanhárom város kapott széles
alapra fektetett önkormányzatot. Ezekben
a városokban immáron a községi tanács
és a községi képviselőtestület intézi a kö-
zségi igazgatást. Az ügyek élén a polgár-
mester áll, akinek helyettese az alpolgár-
mester; a képviselőtestület élén a toznak
az összes vagyoni, közegészségi, községi
iskolai ügyek, a költségvetés megállapí-
tása, a tisztviselők kandidálása, a községi
adó kiírása, szerződések kötése, a sze-
gényügy stb. stb.; a képviselőtestület
végrehajtó közege a tanács, a mely első
sorban a képviselőtestületnek tartozik fe-
lelőséggel. A községi képviselőket sze-
mélyes és nyilvános szavazással választják.

Tekintettel az intézmény szokatlansá-
gára, a keleti sajtóságos viszonyokhoz
mérten kellett gondoskodni arról, hogy
az intézmény működése megfelelő ellenör-
zésben és vezetésben részeseüljön. A bosnyá-
koknak még meg kell tanulniok, miképen
gyakorolják a községi önkormányzati jo-
got, s nehogy a tanulás ideje alatt több
kárt, mintsem hasznot okozzanak, azért a
polgármester, az alpolgármester és a kö-
zségi képviselőlet egyharmada kinevezés ré-
vén kapja megbízását. Az ellenőrzési, ille-
tőleg föllebbezési fórumok 1) a járási, 2)
a kerületi hatóság, 3) az országos kormány;
a képviselőtestület határozatait a járási
hatóság erősíti meg.

A bosnyákok élénk örömmel fogadták
az új intézményt. Tanúságot tesz erről,
hogy a választóképesek mind a hatvan-
három helyen majdnem teljes számmal

A „TORONTAI” tárczája.

Bandák.

— Vázlat. —

— A „Torontai” eredeti tárczája. —

Társadalmi banda.

Alkalmat nyújtott nekem az igen tisztelt
szerkesztő ur, hogy megismerhessem lárvá nélkül
mindazon bandákat, melyek a társadalmi élet-
ben a szocialistáknál is veszélyesebbek. E rém-
alakok közt első helyen áll „a társadalmi
banda”. A legveszedelmesebb valamennyi közt.
Elegáns modoru, cifra ruhás és látványos gentle-
manok. Köztünk járnak, élnek, esznek, isznak,
de csak ritka esetben jön rá az ember, hogy
micsoda szörnyekkel van dolga.

Kittinő „orruk” van, a mint szokták mon-
dani. Tudják, hogy hány órákor fekszel, hány
órákor kelsz, minő szivart füstölés, hol vásárolsz,
hány krajcár van a zsebedben, ki a szabód, a
susatered, kit szeretsz, kit gyűlölsz, kivel vagy
bizalmasan, kitől óvakodol (tőlük nem lehet),
miféle erényed és miféle bűneid vannak, mit
hirdetsz nyíltan és mit titkolsz el.

Tudják, hogy mihez értesz, miről szeretsz
besszélni: okos vagy-e vagy ostoba (a mit külön-
ben könnyű kitalálni). Lelked indulatait épen
ugy tárják ki, mint szived érzelmeit.

Fegyverük a csábítás, a rágalmasz és

pisztoly, e három fegyverrel folytonosan támad-
nak. Hol egyiket, hol a másikat használják, a
szerint, a mint alkalmasnak vélik. Ha anyagi
ártatlanságod volna is, mikor egyszer a körük
közé kerülés, az ördögé vagy. Visznek, hurcol-
nak keresztül az orgiákon és az erköcsi méletyt
tele marokkal szórják a lelkedbe.

Legyen bármilyen tiszta és szennytelen a
becsületed, ha egyszer a szájukra kerülés, többé
tisztára nem moshatod magadat. A rágalom
mérgező fogaival darabokra téped, mint egy
haszontalan rongyot.

Ha jámbor emberi arculatod nem tetszenék
valamiképen, arra is van módjuk, hogy eltegye-
nek láb alul. Belé bonyolítanak a lovagiaság
jézuita köntöse alatt olyan dologba, hogy egy
pipa dohányt nem fog megérni sz életed. Azt se
tudod néha, hogy miért s már ott állsz a revol-
ver torka előtt, melynek sötét öléből a halál
ásitoz reád.

Revolver banda.

Az irodalom párazitái. Lakásuk többnyire
a nagyváros, de itt a kisebbekben is feltalál-
hatod. Legjobban szeretnek tartózkodni a palota-
sorok között, megtalálod azonban a nép között is.

Nem ismeretlenek, de különösen a laikus
emberek előtt igen féltelmesek.

Megjelennek a nyilvános helyeken, a sza-
lonokban, a bálókban, a törvényszéki csarno-
kokban, vendéglőkben, kávéházakban és min-
denütt balekra, áldozatra vagy prédára lesnek.

Fegyverüket ujságnak hívják, töltényük a
betű. E fegyverbe mindig a hazugság betűit
tömik.

Ha megfizeted, minden bűnödöt letagadják,
ha megfizetted, minden piszkot rád raknak.

Az igazság után soha, a pénz után mindig
kutannak. Élelfejtételek a tolatodás. Behatolnak
a családi élet tüskéjébe, a hálószobádba és a
templomba. Ha kirugod őket: becsületed, sőt
gyakran életed is veszélyben forog; ha megfizi-
ted: hallgatnak, ha jobban megfizeted: felmagasa-
talanak. Kívánságukat nem sejtetik, hanem a sze-
medbe mondják, összeszorított ököllel köve-
telnek, s alázatos hajlongással fogadják el, a
mit kapnak.

Szabott ára van a bünpalástolásnak, épen
ugy mint a hamis erények kürtölésének.

Soha sem lehet őket jól tartani. Tehet-
lenek. Mennél többet kapnak, annál többet kö-
vetelnek, a a mig a hálójukba kerített áldozatnak
egy csopp vére van, mindig szívják, mint a
mérgező pókot.

Vakmerők, szemtelenek, gyávák, alázatosak
és ravaszok.

Ilyen tulajdonságok alkotják a teljes jellem-
telenséget.

Kártya banda!

Előkelő szállodák, fényes kávéházak, koc-
sók és putikok soha sem nélkülözik őket.
Többnyire elrejtve, sötét zugokban, vagy külön
szobákban szokták felütni a tanyát.

résztvette a községi képviselők választásában; de ezenfölül konkrét kifejezést is adtak örömüknek azért, hogy a képviselőtestületek megalakulásukkor köszönő fölirotokat intéztek a kormányhoz és a kormányzat vezetőjéhez Kállay Béni közös pénzügyminiszterhez.

Tekintettel ezekre a jelenségekre, valamint az új szervezetnek eddigi működésére, teljesen indokolt a remény, hogy ez az intézmény is be fog válni az ottani viszonyok között, és egyik hatalmas emeltyűje lesz Bosnyákország és a Hercegovina máris meglepő fejlődésének.

Szokolay Kornél.

A királyné Territetben. San-Remóból táviratozzák: Erzsébet királyné ma reggel Torinon át Territetbe utazott.

Az alsó lendvai mandátum. A képviselőház állandó igazoló bizottsága mai ülésében vizsgálat alá vette Mandel Pál Zalamegye alsó-lendvai kerületében megválasztott képviselő megbízó levelét. A megbízó levélül szolgáló választási jegyzőkönyv úgy tartalmára, mint kiállítására nézve megfelelően a törvény és házszabályok rendelkezéseinek, a bizottság Mandel Pált a kérvényezhetőre megszabott hárminc nap főtartásával igazolta.

Politikai hírek.

Báró Dániel Ernő kitüntetése. Tegnap táviratunk már jelentette, hogy Ó Felsége a király elismerése a vaskorona-rend első osztályával tüntette ki báró Dániel Ernő kereskedelmi minisztert. Főlösiégesnek tartjuk ez alkalommal felsorolni Dániel Ernő bárónak a közügy terén, tárcája keretében szerzett érdemeit. Hogy ez érdemeket ismerik és méltányolják minden oldalon, bizonyosság rá az az általános megelégedés, a melyet kitüntetésének híre okozott. A magunk részéről, mint torontál-megyeiek, mely vármegyei köztudomászerint a miniszter urnak is szűkebb hazája, örömmel regisztráljuk a megérdemelt fényes kitüntetés híreit, a melylyel a Felséges ur elismerése Dániel Ernő bárót felruházta. Tudvalevőleg csak nemrégiben ugyanezt a kitüntetést kapták Lukács, Erdély és Josipovich miniszterek is.

Szlovén egyetem. Laibach, márc. 1. A tartománygyűlés elfogadta a költségvetést és a tartománygyűlési választási törvény megváltoztatásáról szóló törvényjavaslatot, melynek értelmében az összes

Szóltalan, csendes, mogorva emberek, a kik mindig kémlő tekintettel vizsgálják egymást, mert meg vannak győződve arról, hogy a lopás és csalás a banda feltétlen erőnyehez tartozik.

Kitünő eleganciával kezelik a kártyát, előkelő udvariassággal emeltetnek, pompásan brennolnak a mokaóban, nagy szakértelemmel „kapáznak” a ferbliben, és valamennyi kitogástalan ügyességgel „misolnak”.

Többnyire kifejtett éleslátással bírnak. A külső kabáton keresztül biztosan számitják ki, hogy hány flores fekszik a bugyellárisban. Ilyenkor összenéznek. A szem egyetlen mozdulatával vagy az ajak egy rándulásával tudatják, hogy ez: balek.

Következik a bemutatás, azután a barátságkötés, a miből önként foly a „csöndes”. Először egy garas a vízi, azután egy hatos, végre egy forint s még több is. A baleknek persze kitünő szerencséje van. Nyer hatra-vakra. Utoljára maga is megröstell, aztán vág hatra-vakra.

Hanem a kártya megfordul. Néhány pillanat alatt a nyereségnek se híre, se pora. A balek izgatottan markol bugyellárisába, annyira izgatott, hogy ilyenkor a banda feje a legkényelmesebben paklizhat.

Ha azonban ügyes balek és tudja magát tartani, hát ilyenkor a banda feje, vagy valamelyik tagja ráival a háta mögött gunynyasztó gibicre: Mars innen „spekfogel”.

Eznek az ismeretlen spekfogelnek most

kuriáknál a közvetlen titkos szavazást hozzák be; elfogadott továbbá több határozati javaslatot, köztük a Laibachban állítandó szlovén egyetemre vonatkozót, a mely egyetem Ó Felsége nevét fogja viselni. Erre az ülészakot Ó Felsége lelkesült éljenzésével bezárták.

A görög király elleni merénylet. Athenből jelentik: Beavatott körökben terjesztik, hogy ez a második merénylet, a török háboru idején is rálöttek György királyra oroszva, de ezt akkor eltitkolták. Most el van fogva Karditzi a tettes, ki hatszor lőtt és nem tagadja királygyilkos szándékát. El van fogva más husz összeesküvő alattvalója György királynak s a második tettest nyomozzák. Fölfedezték a dinamit-aknát, melylyel robbantani akarták, ha le nem lőhetik. Így hát nemsokára nyilvánvaló lesz az egész merénylet szövevénye. A görög kérdés is része a keletinek és megválnak, szilárdabb lesz-e a monarchia a meghiusult merénylet után vagy pedig ez is csak jele az egész keleten készülő forradalomnak.

HIREK.

Tájékoztató.

Március 5. A „Délmagyarországi gépgyár részvénytársaság” közgyűlése.

Március 14. Közigazgatási bizottság ülése.

Március 28. Városi közgyűlés.

A villamos világitással ellátott gőzfürdő reggeli 6 órától nyitva van: nők részére kedden és pénteken délután 5 óráig; ugyanezen napokon urak részére este 6-8 óráig.

— **Személyi hír.** Rónay Jenő főispán ma reggel visszaérkezett Nagybecskerekre.

— **A miniszter köszönete.** A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter Szabó Ferenc nagybecskereki esperes plébánosnak, a ki a krassó-szörénymegyei tankerület tanítói könyvtárai számára 362 kötet tudományos művet adományozott, köszönetét nyilvánította.

— **Adóelengedés.** Mennyire szívén viseli a jelenlegi pénzügyminiszter a szegénysorsu lakosság érdekeit is, mutatja a következő leirat, melyet dr. Dellimanics alispánhoz intézett: Torontál vármegye több községében fennálló nagymérvű egyenes adó és hadmentességi díj hátralékoknak rendezése céljából egy bizottságot szerveztem. A bizottság vezetője Faust Elek, p. ü. titkár, nagyvárad p. ü. igazgató-helyettes, tagjai Barth Adolf, p. ü. fogalmazó, helyszínelési becsőbiztos, a kolozsvári kataszteri igazgatóságnál és Wongler Mátyás p. ü. miniszteri

kezdődik a szerepe. Durcásan tolja a balek mellé a székét, a ki csupa udvariasságból is megtüri. Itt aztán egyik szemé a balek kártyája, a másik szemé meg a bandistára van függesztve. Gyakran simogatja hol az orrát, hol a fejét, a miből a banda biztosan számít a mint az ujjára néz.

Rövid idő alatt az utolsó forint is kifogy a balek zsebéből, kinek aztán kedélyes gorombasággal dobnak oda egy hatost — kötélre.

Rabló banda.

Hazajok a rengeteg és pusztá egyaránt. Bakony sűrűje, a Hortobágy végtelensége egyformán rejtegette régebben a romantikus kornak ezeket a kedvelt, de veszedelmes hőseit.

Kivesző félben levő faj, a melynek némely satnya utódai tengődnek még itt-ott kapcabetyár név alatt.

Nem is illenek ebbe a kora.

A mai reális kor idegenkedik a romantikától; őket meg szerencsésen megapasztotta a csöndör, meg a „hátultöltő”.

A modern bandáktól előnyösen különböztek nyíltságuk, bátorságuk és szabadság szeretetök által.

Jó barátjai voltak a szegénynek és sokszor cimborájuk a panduroknak, hanem ez mind nem mentette meg őket attól, hogy el ne jussanak méltó helyükre, az akasztófára.

Cigány banda.

A világ minden nációnak kedves bandája, de legkedvesebb a magyarnak, mert ez az egy

számtiszt. A bizottság működési köre egyelőre a módosi adóhivatal kerületében fekvő Bánlak, Csebzsa, Dinnyás, Fény, Gád, Gyülvész, Horvát-Bóka, H.-Neuzina, Ivánda, Keresztes, Macedonia, N.-Margitta, Nagy Gáj, Partos, Rudna, Szent-János, Szerb-Bóka, Szb.-Neuzina, Szerb Szent-Márton, Szóka, Tógyér és Tolvádia községekre terjed ki s a bizottság működését f. évi március hó 1-én Csebzsa községében kezdi meg. A miniszter végül utasítja a közig. hatóságokat, hogy a bizottságot eljárásában támogassa. Faust Elek p. ü. titkár ma Nagybecskerekben tartózkodott.

— **Kinevezés.** Torontál vármegye főispánja Kuszy János t. kanizsi törvényhatósági utbiztos II. oszt. utbiztosná léptette elő.

— **Esküvő.** Kirnbauer Kornél és é. kir. főállatorvos ma vezette oltár elé Rieztics Ilona kisasszonyt, Simonich Zsigmond bírósági végrehajtó bájos fogadott leányát. A polgári összejárat dr. Grandjean polgármester végezte. A fiatal pár még a délután folyamán Temesvárra utazott.

— **Egy plébános kitüntetése.** Bobik Gusztáv merczyfalvi aranymésés áldozárt és esperest szép kitüntetés érte. A megyés püspök a krassovai főesperesi címet adományozta neki. A kitüntetés méltó férfit, igaz lelkiatyát ért, a ki immár ötvenegy éve Krisztusnak szolgálja és harmincöt esztendeje hirdeti Merczyfalván az igaz hit igéit. A kitüntetés alkalmával számosan üdvözölték az ősz papt, kinek életéből a következő adatok állnak rendelkezésünkre:

Bobik Gusztáv 1824. július 11-én született Bocsaon (Torontálm.) Aldozárrá szentelték 1847. július 27-én. 1845-től 1847-ig Szabó M. csanádi alispán gyermekeinek nevelője volt, a honnan Nagybecskerekre került segédlelkésznek. A szabadságharc napjai alatt applicatio nélkül Kiss tábornok oldala mellett részt vett a nagy napokban, majd Világoson találjuk mint segédlelkészt. Nadrághra 1850-ben dispensátust és ezután Versecen. Zombolyán és Krassován képlánoskodott. Perkoszován 1858-ban lett plébános és 1863 óta Merczyfalva község lelkésze, a hol 1888-ban a megyés püspök az esperesi cingulussal tüntette ki. Bobik Gusztáv tavaly nyáron ünnepelte félszázados lelkészi jubileumát. A község épp úgy, mint barátai és tisztelői elhalmozták nagy óvációkkal. A mostani kitüntetése alkalmából — mint értesülünk — ismét kiváló óvációkban részesül a nagy idők tanuja, az ősz pap.

— **Eljegyzés a ravatalnál.** Különös eljegyzés történt a napokban Módoson, a mely a németeknél szokatlan leány-szoktetéssel végződött. A község egyik leggazdagabb leányának, Kausch Zsuzsának meghalt a vőlegénye. Virrasztón volt a leány családijával. A hogy már ilyenkor szokás, mindenféle társas játékokkal mulat a fiatalság, hogy az idő keréke hamarabb peregjen. Az öregek mesélnek a jó időről, a rossz természéről és néha meg a házasságról is, a mi ugyan legéle-

nemzet az, a melyik sirva vigad. (Jussa van hozzá. Szedő.)

Mikor úgy ködös, rózsaszínű félhomály lassan elkezd gomolyogni az agyban, aztán a piros vér még pirosabb lesz, még melegebb, úgy hogy szinte forrik, és szilaj pezsgéssel kezd lüktetni az erekből. Aztán a szív csorranásig telik valami édes, bus gyönyörrel, a minek nincs neve, a mit nem lehet szóval kifejezni: hát akkor ez a jóféle fekete banda egyszerre csak rázendít a nótára, a mi feloldja a megkötött indulatok szárnyait, a melyek szilaj sebességgel röppenek felfelé. Fel a magas menyorszáig.

No hát ki ne szeretné ezt a bandát. Pedig banda ám ez is. Mert tisztelettel legyen mondva, néha észre sem veszed, már az utolsó krajcárdat is kimuzsikálta a zsebedből. De lemuzsikálja még az ingedet is a hátadról.

Hanem azért — mégis csak kedves egy banda ez, különösen, ha a füledbe huzza, halkán, csendesen, üvegkongón, aranyosan. Lassan sir-dogál a hegedű s az a megrikáló nóta ott vibrál a lelkedbe, ott csiklandoz, ott cirógat úgy, hogy megittasulsz a gyönyörűségtől, a mit abból a darab száraz fából a cigány játszava szed elő — csak úgy, hogy senki se hallja, hogy senki se értse, mert hiszen te magad is ebben az állapotban úgy érzed, hogy egy világ szorult a szivedbe.

Nera.

sebb ellentétben áll a borzasztó halállal. A leány szülei egyszerre elhatározták, hogy miután a völgyény nincs többé az élők közt, eljegyzik Zsuzsit egy másik fiatal legénygyel. Ki is hirdették mindjárt a virrasztók előtt, a kik Zsuzsival együtt nagyot bántak. Harmadnapra hiába kereste a jómodu család leányát. Megszökött egy másik legénygyel, a ki szemre valóbb volt neki. Mikor a csendörök hazakisérték Zsuzsit, az apja, hogy perbe foghassa a legényt, kérdi a leányát:

— Ugy-e megszöktettek, Zsuzsi?

— Dehogyan! Magam unszoltam a legényt és ő hál' Isten jött is.

A völgyény ravatalánál történt eljegyzésnek ez a szomorú története.

— **A szocialisták ellen.** A belügyminiszter körrendeletet intézett a hatóságokhoz, mely szerint a főszolgabírák, r. t. városi polgármesterek és községi elöljárók a szocialista izgatókat a legéberbb figyelemmel kísérik, a helybeli illetőségüket folytonos felügyelet alatt tartásuk, az idegen illetőségűeket pedig hatóságuk területéről a fennálló szabályok értelmében haladéktalanul távolítsák el, szükség esetén tiltsák ki és a mennyiben a hatóságuk területén lakó izgatóknak, más hatóság területére való távozásáról értesülnek, erről az illetékes hatóságot rögtön, esetleg táviratilag is értesítsék.

— **Harcz a serleg körül.** A módosi kaszinóban megindult a harc egy hazafias serleg körül. A kaszinó ugyanis gyűjtést rendezett egy serlegre, melyet minden év március Idusán, a kaszinó által rendezendő lakomán, egy arra érdemes tag a hazafiaság szent eszméire kiűrit. A serleg még nem érkezett Módosra, máris összeküldöztek a tagok, hol avassák föl a serleget. A „Zágráb“ szállóban, a hol a kaszinó helyisége van, vagy a „Központ“ vendéglőben. A rendezendő lakoma felett s ki tudná még megmondani miért, annyira differáltak a nézetek, hogy a nemrég választott tisztikar lemondott, miután a többség leszavazta indítványát. Az idej, immár harmadik tisztújító közgyűlés vasárnap délután volt, melynek eredményéről a következő tudósítást vettük: Elnöknek egyhangulag megválasztották Vadász Zsigmond ügyvédet; alelnökök: dr. Buocz Viktor és Grób Ferencz, ügyész: dr. Frankl Miksa, titkár: dr. Schimpl József, háznagy: Fendler Gyula, könyvtárnok: Oszti András, pénztárnok: Rácz József. — A közgyűlésen meg egyhangulag elhatározták, hogy április 11-én, a negyvennyolcas törvények szentesítése félszázados évfordulóján népünnepelet rendeznek. A serleg körüli harcban nem érdekeltlen az is, hogy a serleg fölvetési kérdésben mint a „D.K.“ írja a Nemzeti Kaszinó véleményét kikérték.

— **Hatásköri összeköttetés.** Egy anyakönyvvezető elrendelvény a felek házasságának kihirdetését, a házasság megkötésénél való közreműködésnél más anyakönyvvezető hatalmazott föl, holott nem fölhatalmazást, hanem a kihirdetésről bizonyítványt kellett volna kiállítania, mert a másik anyakönyvvezető, tekintettel a völgyény lakóhelyére, fölhatalmazás nélkül is közreműködhetett volna. A felek meg is kötötték a házasságot az utóbbi anyakönyvvezetőnél, a ki azonban a törvény ellenére nem vezette be a házasságot a saját anyakönyvébe, hanem megkötéséről külön jegyzőkönyvet vett föl s azt áttette a meghatalmazó anyakönyvvezetőhöz, a ki aztán bejegyezte a házasságot. Megindítván a bírói kiigazítási eljárás, az illetékes járásbíróság elrendelte, hogy a bejegyzés törültesse s a házasság a megkötésnél közreműködött polgári tisztviselő anyakönyvébe jegyeztesse be, annak fölemlítésével, hogy az illető a megkötésnél a másik anyakönyvvezető felhatalmazásából működött közre s hogy a bejegyzés a járásbírószág végzése folytán kiigazításként történt. A belügyminiszter azt találta, hogy a végzés utóbbi pontjai tulmennek a bírói hatáskörbe tartozó anyakönyvi kiigazítás keretén, a mely összeállítás folytán az ügy a minisztertanács elé került, mely a miniszternek adott igazat s kijelentette, hogy a bírói kiigazítási uton törült, szabályellenes bejegyzés helyett az újabb anyakönyvvezetés elrendelése az állami felügyelő hatóság hatásköréhez tartozik, minthogy a törvény szerint csak szabályszerűen lezárt s aláírt bejegyzés lehet bírói kiigazítás tárgya, holott a járásbírói végzés meghozásakor a közreműködött polgári tisztviselő anyakönyvében egyáltalán semmiféle bejegyzés nem volt, azt tehát nem is lehetett bírósággal kiigazítani; az a kérdés pedig, hogy a házasságkötésnek szabályellenesen elmulasztott bejegyzése, mint új bejegyzés miként történjék, a törvény értelmében az állami anyakönyvvezetőnek, illetőleg felügyelő hatóságának hatásköréhez tartozik.

— **Márciusi gondolatok Februárról.** Nehéz tudomány a kalendárium és sok fejtörést is okoz a kis diáknak, amíg megtanulja az örökévalóság beosztásának minden csinját-binját. Hogy hány napja van a hónapoknak, arra még a régi jó időkben fennmaradt az ismeretes séma, amikor az ökölbe szorított kézen számolják el a hónapokat, olyanképpen, hogy a mutatóujj bütykén kezdve, minden bütyökre és minden ujjkőre essék egy-egy hónap. Ebből a genialis eljárásból aztán megtudhatja az ember, hogy minden bütyökre eső hónap 31 napos, minden ujjkőre azonban csak 30 napos hónap jut. Az ám, de még ez se volt elég a tudós kalendáristáknak. Hogy a régi közmondásra ne hozzanak négyent, erre a szabályra is kitaláltak egy — kivételt, azt a szerencsétlen februáriust. Ennek a hónapnak az ismerése talán alig kisebb tudomány, mint amennyi a vatikáni könyvtár foliánsaiba beleférne. Ki is látta már: Az elmondott séma szerint két bütyök közé esik ugyan a február, de azért még sincsen harminc napja, hanem csak huszonnyolc. Sőt még ennyi sem elég a szeszélyes kalendáriumnak, hanem minden negyedik esztendőben megtoldja a kurta hónapot egy huszonkilencedik nappal. Az obligát kivétel viszont azt kívánja, hogy minden századik év mégis csak megmaradjon közszégyenre huszonnyolcra. Ebből a nehéz és komplikált tudományból aztán némi számítás után kiűtheti a nyájas és számtudó olvasó, hogy a jelen 1898-as év februárius csak kis huszonnyolc napos februárosska volt, mely rövid földi lét után átadta helyét a jól megtermett márciusnak. De azért talán még se tévedünk ha azt mondjuk, hogy sokan elég kárörvendően nem siratják meg a február korai halálát. Mert vertacni halál ez a hónapvég, amely két nappal előbb pénzt ad a szegény hivatalnokság meg egyéb bérenc nép kezébe. Csakhogy bibéje is van a dolognak: nemcsak gészt hoz az elseje, hanem holmi vátó nevén ismeretes gonosz szellemeket is. Ha pedig ezeket megpillantja a boldogtalan halandó, mégis erőt vesz rajta az emberséges könyörület, mondván: Szegény február, miért hogy csak huszonnyolc napot juttattott neked a sors?

— **Mamák örüljete.** Hány szegény kifizradt, tulerítetett apa volt kénytelen éjjeli nyugalmát feláldozni a kis baba sírásá, sikoltozása miatt. A jó mamák aztán ringatni kezdtek a bölcsőben a gyermeket; a szigorú feleségek pedig egyszerűen férj uramat állították a bölcső mellé. Mint most értesülünk, mindez a jövőben már lehetetlenség számba megy; elektromos motor bölcsőt talált fel valami élelmes teknikus, melyet különféle, lassub vagy gyorsabb ingásra be lehet állítani. Lefekvés előtt tehát nincs más dolog, mint a gépezetet szükség szerint beállítani; s a családi fészekben csend és nyugalom honolhat.

Irodalom és művészet.

— **Félszázad előtt.** Ötven esztendő előtt történt, hogy február 5-én Prielle Cornélia fellépett Nagybecskerekén Czako Zsigmond híres tragédiájának, a Leonának címszerepében. Ennek az előadásnak a szinlapját, melyet Pleitz Fer. Pálnál nyomtak annak idején, az ötvenedik évforduló alkalmából beküldte Molnár Henrik bégasszentgyörgyi lakos a kiváló művésznőnek, kit rendkívül megalapozta a figyelem és a következő levéllel felelt:

Budapest, 1898. febr. 8.

Igen tisztelt jó Uram!

A legkellemebben meglepve és igaz örömmel vettem az Ön gyengéd figyelmű küldeményét, mert hát én is azok közé tartozom, kik a multban merengve, ennek emlékein könnyebben viselik a nagy kor súlyát. Szóval, áldom a végzetemet, hogy annak az időnek voltam én is egyik hón lánzólgó gyermeke. Ezer köszönet érte tisztelet Uram, hogy sziveskedett szaporítani kedves emlékeim tárgyait. Es lelkemből óhajtom, adjon Önnek is a mennyei Gondviselés boldog, nyugodt, szép napokat még élete folyásán, hogy mindvégig büszkén és elégedetten érezze: én is egyike voltam a század hőseinek!!

Forró kézzel üdvözlő mély tisztelője és kortársa

Prielle Cornélia
Szerdahelyiné.

— **Petőfi-ereklye.** A sajtó alatt levő Petőfi-Album számos kéziratot, történelmi okmányt és rajtot foglalt magában, a melyek eddig a nagyközönség előtt kevésbé voltak ismeretesek. Minthogy a Petőfi-társaság, amely ezt a gyönyörű dísművet kiadja, a nagy nemzeti dalokra vonatkozó minden ereklyét közkinccsá óhajtatni, a mű rendkívül gazdag lesz ily mellékletekben. Fölötte érdekes Petőfi köröz levele, persze német nyelven, amelyhez maga Petőfi ir kommentárt, megjegyzést, hogy sok hiba van benne; különösen a személyleírás utolsó programja háborítja fel Petőfit, mely azt mondja: Bekleidung nach der deutschen Mode. „Szörnyű bosszankodása“ érthető is, hisz tudvalevő dolog, hogy Petőfi világlátásban magyar ruhában járt. Nagyon

érdekes okmány annak a szerződésnek a másolatára, amelyet Petőfi Emich Gusztávval kötött össze költeményeinek kiadása dolgában. A szerződésen rajta vannak Petőfi nyugtái a külömböző időkben felvett összegekről. Meglesz a dísműben a Talpra magyar kézirat-másolata, Petőfi egy levele Telegdi Lajos debreceni könyváruhoz, amelyben értesíti, hogy a „Honvéd“ című verséből 5000 példányt küld neki. Bánatos reminiscenciákat kelt Szendrei Julia a költő hitvesének az a nyilatkozata, hogy meggyőződött arról, hogy Petőfi Sándor az erdélyi csatákban elesett. A mellékelt fénynyomatok közt kiválóan becsesek Zichy Mihály „Petőfi Apotheosis“, Munkácsy „Petőfi bucsuja a szülői háztól“, Lotz „Petőfi halála“, s a „Helység kálváriája“ első kiadásának címképe és hátlapja. A Petőfi-Album az Athenaeum r. t. nyomdájában már néhány nap múlva elhagyja a sajtót s füve és díszkötésben március közepére a könyvpiacon kerül.

— **Uj magyar lap Fiumében.** Fiumének egyetlen magyar nyelvű újságát a Magyar Tengerpart című hírlapot megvásárolta Hegyi Jenő kollégánk, a Győri Hírlap társzerkesztője és ezután Fiume címen fogja azt tovább szerkeszteni. Ha ez az első lépés a már régebben jelezett Fiume című magyar-olasz nyelvű politikai napilap felé, akkor elsőrendű fontosságot kell tulajdonítanunk a változásnak, mert a magyar tengerpart még mindig szűkölködik egy olyan sajtóorgánium nélkül, mely a kikötő város politikai és társadalmi eseményeit magyar szellemben, Magyarország érdekében venné vizgálat alá. Az új Fiume különben egyelőre csak egyszer hetente fog megjelenni.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése március 2.)

Budapest, március 2. (A „Torontai“ eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén megkezdte és be is fejezte a honvédelmi tárca költségvetésének tárgyalását. Miután

Szerb György előadó elfogadására ajánlotta a költségvetést

Major Ferenc szólalt fel ellene.

Fejérváry báró miniszter reflektál Major beszédére és kijelenti, hogy a katonák vallásossága ellen nem lehet komolyan kifogást tenni. A hadseregben nincsenek szocialisták; lehet ugyan, hogy egyik-másik katona melletti még bevonult volna, hódolt a szocializtikus eszméknek, de a katonaságnál mindenki óvakodik ettől a veszedelmes tantól. (Hosszantartó helyeslés jobbfelől.)

A miniszter nagy tetszéssel fogadott beszéde után a Ház többsége a költségvetést úgy általánosságban mint részleteiben elfogadta. Az ülés végén

Boda Vilmos interpellált az államrendőrség legutóbbi tulkapásai és a személyes szabadságot sértő eljárása ügyében.

Ezzel az ülés véget ért. Legközelebbi ülés holnap.

A tőzsderől.

Budapest, márc. 2. (A nagybecskereki Lloyd társulat távirata.) Buzában a kínálat lanyha, a malmok tartózkodnak, az árak csöndesek, és változatlanok, néhány ezer mm. vagonáru nehezen elhelyezhető.

Rozs tavaszra 9:18— 9:20

Buza márcz.-április 12:9—12:10

Tengeri május-junius 5:39— 5:40

Zab 6:51— 6:53

Nyilttér.*

Alkalmi vétel.

Alkalmi vétel.

Egy női kerékpár.

(Bicycl.)

Egy kitűnő és elegáns női kerékpár, Dürkop Diana-féle gyártmány, alig használva, egészen új, teljesen felszerelve, 150 frt készpénzért eladó.

Cim e lap kiadóhivatalában.

235—3.1

*) Az e rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk

Hirdetések.

123. tan/2728. ki. 898.

222-3.2

Pályázati hirdetmény.

Nagy-Becskek r. t. város határában mintegy 12000 holdnyi területen levő közös mezei dülő utaknak a nagyméltóságú földművelésügyi m. kir. miniszternek 69909 VII. 896. számú magas rendelete értelmében eszközendő helyreállítására ezennel pályázatot hirdetek.

A vállalkozni szándékozók felhívának, hogy a város mérnöki hivatalánál megszerezhető adatok és feltételek ismerének és elfogadásának nyilvánítása mellett zárt ajánlataikat 1898. évi március hó 31-ig annyival inkább előírottai benyújtani el ne mulasszák, mert a későbbben érkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Kelt N.-Becskek, 1898. évi február hó 10-én.

Dr. Grandjean József,
polgármester.

2504. szám. ki. 1898. Nagybecskerek r. t. város tanácsa.

Árlejtési hirdetmény.

N.-Becskek város tanácsa részéről ezennel közzétetik, miszerint a Zápolya u. kikövezése és szabályozása folytán az u. n. „munkács” fogház épületén és abból ki-nyuló csatornákon szükséges helyreállítások feletti munkálatok 1898. évi március hó 7-én d. e. 9 órakor a városközi II. ta-

nácsnoki irodában nyilvános árlejtés utján kiadni fognak, melyre vállalkozni szándékozók a 172 frt 65 krnak megfelelő 10%-os bántépénzzel ellátva ezennel meghívotnak.

Zárt ajánlatok is beadhatók, melyek 50 kros bélyeg és a 10% bántépénzzel ellátottan az árlejtés napjáig az árlejtés megtartásával megbízott tanácsnoknál annál inkább benyújtandók, minthogy később érkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az árlejtési feltételek és költségvetés fenti irodában a hivatalos órák alatt naponta betekintheők.

Nagy-Becskek, 1898. évi február hó 28-án.

234-1.1

Dr. Grandjean József,
polgármester.

3005. szám. ki. 1898.

226-1.1

Hirdetmény.

A temesvári kereskedelmi és iparkamara újraelkötésére szükséges előmunkálatok befejeztetvén, és a választó és választható kereskedők és iparosoknak az alkerületi bizottságok által kiegészített névjegyzéke végleg megállapítván, a torontálmegyei központi bizottságnak f. é. február hó 13-án 13. sz. a. hozott határozatával Torontálmegyében a kültagoknak választása folyó évi március hó 14-ére lett kitűzve.

A mi azzal tétetik közhírré, hogy N.-Becskek, mely választási kerület-

hez N.-Becskek városa, a nagybecskereki, törökbecsei, párdányi, módosi és bánlaci főszolgabírói járások községei tartoznak, és melyben négy kereskedő és négy iparos kültag választandó, a választás a fent kitűzött napon N.-Becskek a városház nagytermében délelőtti 8-12 óráig és délután 2-6 óráig fog megejtetni és úgy, hogy délelőtt a kereskedők a négykereskedő kültagot, délután pedig az iparosok a négy iparos kültagot választandják; megjegyzetetik, hogy a legtöbb szavazatot nyert és megválasztott két kereskedő és két iparos kamarai tag a kamarába azonnal belép.

Ezen választás fontosságánál fogva felhívotnak a választásra jogosított városi és járási összes kereskedők és iparosok, hogy minél nagyobb számban részt vegyenek.

Kelt Nagy-Becskek, 1898. évi február hó 19-én.

Dr. Grandjean József,
polgármester.

KÖHÖGÉS,

rekedtség és elnyájkásodás ellen a legjobb hatású szer a RETHY-féle

pemetelü-czukorka,

mely ezen bajokat gyorsan megszünteti kapható minden gyógyszerárban. Egy doboz ára 50 kr. 5 dobozzal 1 frt 50 kr-ért bérmentve küld.

RETHY BÉLA

gyógyszerész B. Csabán.
Csak akkor valódi, ha minden doboz fenekén aláírásom látható.

12-65

Hirdetések

felvételnek

e lap kiadóhivatalban.

Torontái helyi érdekű vasutak.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség b. tudomására hozni, hogy a modern kor igényeinek megfelelő módon berendezett

javító-műhelyünk

mindennemű

gazdasági és egyéb iparigépek és gépészeti berendezések

szakszerű és jutányos javítását és helyreállítását elvállalja.

Bővebb felvilágosításokkal az alulírott üzletigazgatóság vagy a műhelyfőnökség készséggel szolgál.

13-13

Az üzletigazgatóság.